

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
51/2017	Formannskap/plan- og økonomiutvalet	PS	06.06.2017
42/2017	Kommunestyret	PS	26.06.2017

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Gjertrud Karevoll	FA - Q33	17/456

OMLEGGING AV TAKST OG RABATTSYSTEMET FOR VOSSAPAKKEN

Vedlegg:

Omlegging av takst og rabattsystemet for Vossapakken med vedlegg

Kommentar omlegging av takst og rabattsystem for Vossapakken

Konsekvenser av bompengereformen for bompengeselskaper utenfor de regionale bompengeselskapene

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

1. Vaksdal kommune stiller seg positiv til at bompengeselskapa i vår region går inn i det regionale bompengeselskap.
2. Vaksdal kommune meiner at nytt takst- og rabattsystem på ein betre måte må ivareta behovet for rabattar for pendlarane og anna lokaltrafikk, og oppmodar Hordaland fylkeskommune og Statens vegvesen om finne løysingar i takst- og rabattsystemet som på ein betre måte ivaretak behovet for lokaltrafikk mellom kommunane.

Formannskap/plan- og økonomiutvalet - Sak 51/2017

FPØ - Behandling:

Samråystes vedtak.,

FPØ - Tilråding:

1. Vaksdal kommune stiller seg positiv til at bompengeselskapa i vår region går inn i det regionale bompengeselskap.
2. Vaksdal kommune meiner at nytt takst- og rabattsystem på ein betre måte må ivareta behovet for rabattar for pendlarane og anna lokaltrafikk, og oppmodar Hordaland fylkeskommune og Statens vegvesen om finne løysingar i takst- og rabattsystemet som på ein betre måte ivaretak behovet for lokaltrafikk mellom kommunane.

Kommunestyret - Sak 42/2017

KOM - Behandling:

Samrøystes vedtak.

KOM - Vedtak:

1. Vaksdal kommune stiller seg positiv til at bompengeselskapa i vår region går inn i det regionale bompengeselskapet.
2. Vaksdal kommune meiner at nytt takst- og rabattsystem på ein betre måte må ivareta behovet for rabattar for pendlarane og anna lokaltrafikk, og oppmodar Hordaland fylkeskommune og Statens vegvesen om finne løysingar i takst- og rabattsystemet som på ein betre måte ivaretakar behovet for lokaltrafikk mellom kommunane.

Saksopplysningar:

Sjå også vedlagte brev frå Statens vegvesen.

Bakgrunn

Vaksdal kommune er medeigarkommune i Vossapakken, som vart oppretta i 2005.

Meld. St. 25 (2014-2015) *På rett vei – reformer i veisektoren* set nye rammer for bompengereform, som no er under gjennomføring. Bompengereformen består av fem ulike tiltak som alle skal bidra til eit samla mål om meir pengar tilbake til veg, og auka brukervennlighet for trafikantene.

- Overgang til fem regionale bompengeselskap
- Utskilling av utstederfunksjonen
- Ny rolle- og ansvarsdeling i sektoren
- Forenklet takst- og rabattstruktur
- Incentivordning med statlig finansiering (Tilskuddsordningen for reduserte bompengerakster utenfor byområdene)

Forslaget er at Hordaland vert med i regionalt bompengeselskap *Sørvest* (Sogn og Fjordane, Hordaland, Rogaland, Aust-Agder, Vest-Agder).

Reforma inneber to hovudendringar. For det fyrste skal bompengeselskapa gå saman i fem regionale bompengeselskap eigmد av fylkeskommunane. For sør- og vestlandet er det etablert *Sørvest* vegfinans as. For det andre, som eit ledd i denne forenklinga har ein innført eit standardisert rabattsystem der ein ved å ha ei bompengebrikke blir gitt 20 % rabatt på alle selskap. Lokale særordningar blir fjerna, og det blir lagt opp til ei standarisering av rabattane. Dagens bompengesystem i Vossapakken har bompengerakst for lette kjøretøy kr. 43 og kr. 86 for tunge kjøretøy. Det er 30, 40 og 50 pst. rabatt ved lokal forskuddsavtale. Det er timeregel, ikke månedstak i Vossapakken.

Vegvesenet har i brev av 10. mai 2017 gjort greie for konsekvensane for bompengeselskap som vel å ikkje gå inn i det regionale selskapet. Dei oppsummerer utfordringane slik:

- Gevinstar av stordriftsfordeler vil ikkje tilfalla lokale, frittståande bompengeselskap. Og dei regionale bompengeselskapa vil i framtida ikkje kunne yte tenester til lokale bompengeselskap som har valt å stå på utsida av den regionale strukturen.
- Innkrevjingsutstyret for dei som vel å stå utanfor dei regionale bompengeselskapa, vil framleis bli ivaretatt av Statens vegvesen, men kostnadene for dette vil auke fordi det er færre selskap

igjen til å dele kostnadene.

- Selskap utanfor den regionale strukturen kan ikkje drive utstedarverksemd i framtida, slik at kundeforholda anten må overførast til eit av de regionale bompengeselskapa eller avviklast.

Forskotsbaserte rabattar vil ikkje være en funksjonalitet i den nye systemløysinga som blir anskaffa av Statens vegvesen og de regionale bompengeselskapa. Statens vegvesen vil om naudsynt sørge for ei alternativ løysing, men kostnaden for dette vil i sin heilskap måtte dekkast av bompengeselskapa/prosjekta som vel å vidareføre ordningar med forskotsbaserte rabattar, noko som må forventast å gje auka driftskostnadene.

Selskap/prosjekt med forskotsbaserte rabattar inviterast til å gå i dialog med Statens vegvesen for å finne andre løysingar som tar omsyn til lokale brukarar, sjølv om forskotsbaserte rabattar vert avvikla.

På bakgrunn av dette anbefaler Vegdirektoratet alle bompengeselskapa å:

- Tilslutta seg et av dei fem regionale bompengeselskapa
- Starte prosessen med å avvikle utstederalverksemda dersom dei ikkje ynskjer å inngå i et regionalt bompengeselskap
- Gå i dialog med Statens vegvesen for å finne løysingar som gjer det mogleg å gå bort frå forskotsbaserte rabattar der dette er ei problemstilling.

Statens vegvesen, Region vest tilrår at Granvin, Vaksdal, Vik og Voss kommuner stiller seg bak forslaget om å endre takstene i Vossapakken i tråd med regjeringens forslag om å innføre nytt takst- og rabattsystem beskrevet i Prop. 1 S Tillegg 2 / Innst. 13 S (2015-2016).

Vurdering:

For Vaksdal har denne omlegginga av bompengesatsane i Vossapakken i hovudsak konsekvensar for biltrafikk og pendling til/frå Voss, ved at lokaltrafikk med abonnement i Vossapakken kan få inntil 50% rabatt. I det nye systemet er 20% rabatt høgaste moglege. Dette vil vere eit hinder for tettare samanknyting av arbeidsmarknaden til Vossaregionen.

Det er fornuftig å samordna bompengeselskapa og etablere regionale selskap. Når det gjeld omlegging av takst- og rabattsystemet er dette meir problematisk. Her meiner rådmannen at framleis er det ligg i dag i stor grad overfører kostnadstrykket frå gjennomgangstrafikken til lokaltrafikken. Tekniske og digitale løysingar og registreringar for bompepasseringar bør ikkje vere til hinder for gode løysingar for lokal utvikling, og kan nyttast i kombinasjon med andre tiltak, som til dømes timesregel og månads-«tak» (månadsbillett).

Statens vegvesen er tydeleg i sine rapportar og brev til kommunane om konsekvensane av å stå utanfor dei regionale bompengeselskapa, sjølv om det også her er uklare moment og få kostnadsberekingar. Men det er framleis uklart kva for handlingsrom som finnast innanfor eit regionalt selskap. Dei seier også at; *det ikke vil vere eit krav frå staten si side om at prosjekt som legges til de regionale bompengeskapene legger om til standardiserte rabattordningar.*

Rådmannen ser det som positivt at mest mogleg av inntektene som kjem i frå innkrevjing av bompengar også vert nytta til veggtiltak og ikkje til administrasjon og drift av det einskilde bompengeselskapa. Standardiserte takstar kan vera ein veg å gå, men rådmannen har tru på at moderne teknologi også kan løysa differensieringar og lokale særordningar utan for mykje meirkostnad.

Det kan vere uheldig å leggje fram saka no før alle sider er belyst, men vegvesenet har gitt

bompengeselskapa frist til 1.9.17 med å gje tilbakemelding på om dei vil behalde forskotsbetalte rabattar. For å kunne svare på dette må bompengeselskap få signal frå kommunane om korleis dei stiller seg til omlegginga. Rådmannen vil samstundes rå til at ein går i dialog med Hordaland fylkeskommune som eigar av bompengeselskapet og Statens vegvesen for å sjå kva som finnes av handlingsrom innanfor eit regionalt selskap for å ivareta behovet for rabattar som bidreg til pendling og samhandling på tvers av kommunane.

Forslag til vedtak:

1. Vaksdal kommune stiller seg positiv til at bompengeselskapa i vår region går inn i det regionale bompengeselskap.
2. Vaksdal kommune meiner at nytt takst- og rabattsystem på ein betre måte må ivareta behovet for rabattar for pendlarane og anna lokaltrafikk, og oppmodar Hordaland fylkeskommune og Statens vegvesen om finne løysingar i takst- og rabattsystemet som på ein betre måte ivaretak behovet for lokaltrafikk mellom kommunane.